

Achtergrondinformatie

Resolutie 80

“De kerntaak van een leerkracht is het overdragen van kennis en competenties. We hervormen de lerarenopleiding, maken de overstap van en naar een loopbaan in het onderwijs makkelijker en zetten meer in op omkaderend onderwijspersoneel.”

De leerkracht

M/V/X DIE ALLES KAN?

De Vlaamse Regering heeft al in 2007 een overzicht gemaakt van wat er eigenlijk van een leerkracht wordt verwacht. Deze is zowel een begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen, een inhoudelijk expert, een opvoeder, een organisator, kan omgaan met innovatie en onderzoek, is lid van het schoolteam en dient te kunnen omgaan met ouders en andere, betrokken partijen. Uiteraard verschillen de competenties tussen bijvoorbeeld leerkrachten in de basisschool en zij die voor de klas staan in het buitengewoon onderwijs.

KNELPUNTBEROEP?

In 2017 telt Vlaanderen 153.000 personeelsleden in het leerplichtonderwijs. De overgrote meerderheid zijn leerkrachten. Toch dreigen er tekorten. Rekening houdend met het toenemend aantal leerlingen en de uitval van leerkrachten door bijvoorbeeld pensionering spreken sommige bronnen van 17.000 leerkrachten te weinig in 2022. Deze cijfers moeten met de nodige voorzichtigheid worden gelezen. Zo zullen er vooral tekorten zijn in de grote steden, maar ook elders voor de vakken Frans en wiskunde. De uitval onder leerkrachten is eveneens groot: 1 leerkracht op 5 verlaat de secundaire school binnen de 5 jaar. Voor kleuter- en lager onderwijs is de uitval minder.

Opleiding

VANDAAG

Er zijn vandaag verschillende mogelijkheden om leerkracht te worden. Voor kleuter-, lager en secundair onderwijs kan de professionele bacheloropleiding van 180 studiepunten aan de hogeschool worden gevolgd. Leerkrachten die de specifieke lerarenopleiding hebben gevolgd aan de universiteit of het Centrum voor Volwassenonderwijs krijgen onderwijsbevoegdheid voor het secundair onderwijs. De specifieke lerarenopleiding focust op het pedagogie, en het eerder behaald diploma bepaalt met welke vakken de leerkracht later voor de klas zal staan. Jaarlijks studeren meer dan 6.000 leerkrachten af.

MORGEN

Het huidige systeem wordt door de Vlaamse Regering hervormd. Indien de timing wordt aangehouden zal per 1 september 2019 de specifieke lerarenopleiding vervangen worden door een educatieve masteropleiding.

Aantrekkelijkheid

HOGERE KWALITEIT

Sinds dit academiejaar moet een student lerarenopleiding aan de hogeschool aan een verplichte maar niet-bindende instaproef deelnemen. Deze peilt onder meer naar de Nederlandse taalvaardigheid en wil op termijn er toe bijdragen dat de kwaliteit van de opleiding wordt opgetild.

ZIJ-INSTROOM

Werknemers uit andere sectoren zijn welkom om hun ervaring over te dragen aan leerlingen. We denken bijvoorbeeld aan mensen uit het bedrijfsleven, of journalisten. Zij kunnen als 'zij-instromers' een tweede carrière als leerkracht aanvatten. Hun aantal blijft relatief beperkt: tussen 2011 en 2016 waren er in totaal geen 10.000 professionals die de overstap naar het leerplichtonderwijs namen.

OMKADERING

De leerkracht heeft niet enkel een kwaliteitsvolle opleiding nodig, maar moet ook op een goed functionerend schoolteam kunnen rekenen. De directie speelt hierin een cruciale rol, maar ander onderwijspersoneel kan hem of haar in de schoolopdracht ondersteunen.